

PRORAČUNSKI VODIČ ZA GRAĐANE
PRORAČUN OPĆINE
PRIMORSKI DOLAC
za 2024.godinu

SIJEČANJ 2024.g.

Proračunski vodič za građane

Proračunski vodič za građane /Proračun u malom/ jedan je najvažnijih alata transparentnosti lokalnih vlasti prema svojim građanima. Vezan je uz proračun grada koji se smatra najvažnijim financijskim dokumentom svake jedinice lokalne samouprave.

Zbog kompleksnosti i opširnosti „velikog” proračuna ovaj tip dokumenta kojeg odlikuju razumljivost, jednostavnost i slikovitost u pružanju informaciju o proračunu idealan je oblik prezentacije proračuna za najširu javnost.

Ovdje se građani upoznaju s najznačajnijim terminima i dijelovima proračuna, planiranim investicijama i projektima, proračunskim korisnicima, te tako ostvaruje i edukacijsku ulogu.

Za lokalnu vlast, on je jedan od elemenata ocjenjivanja i praćenja transparentnosti vlasti prema građanima jer objava vodiča na mrežnim stranicama općine ulazi u ponder ocjene **transparentnosti vlasti** Instituta za javne financije RH.

Proračunski vodič **sastoji se od tri dijela.**

U prvom dijelu upoznaje se proračunska terminologija koja se odnosi na dijelove proračuna, sudionike u pripremi i izradi proračuna, te tijekom proračunskog procesa kroz planiranje, izvršavanje i izvješćivanje.

Drugi dio objašnjava proračunske prihode, izvore financiranja i značaj pojedinih prihoda u punjenju gradskog proračuna.

Treći dio približit će rashode i izdatke proračuna, koji se planiraju kroz određene programe i aktivnosti, od kojih će se izdvojiti najznačajniji.

GDJE MOŽETE SAZNATI VIŠE ?

Uvid u puni sadržaj proračuna možete pronaći na:

- 1/ www.primorskidolac.hr
- 2/ Službeni glasnik
- 3/ JUO Općine Primorski Dolac,
Primorski Dolac 2

O proračunu

- **PRORAČUN I NJEGOVA ULOGA**
- **PRORAČUNSKA NAČELA**
- **DIJELOVI PRORAČUNA I NJIHOV SADRŽAJ**
- **PRORAČUNSKE KLASIFIKACIJE**
- **SUDIONICI PRORAČUNSKOG PROCESA**
- **PRIORITETI FINANCIRANJA RASHODA**
- **PRORAČUNSKI KORISNICI**
- **PRORAČUNSKA VREMENSKA CRTA**

Proračun i njegova uloga

Proračun je najznačajniji financijski dokument svake jedinice lokalne samouprave.

U proračunu se planiraju i prate:

- **prihodi i primici,**
- **rashodi i izdaci,**
- **prihodi i rashodi proračunskih korisnika**
(kada su dio tzv. konsolidiranog proračuna)

Metodologija izrade proračuna, njegovi sastavni dijelovi, te sadržaj i vrijeme objave propisani su Zakonom o proračunu i Uputama Ministarstva financija RH za izradu proračuna JLS.

Proračunski dokument sa svim priložima, obrazloženjima i izračunima sadrži preko stotinu stranica. Izrađuju ga stručne službe općine uz prijedloge programa od strane korisnika i proračunskih korisnika.

Proračunska načela

Zakon propisuje načela po kojima se odvija proračunski proces, od pripreme preko planiranja pa do izvješćivanja o ostvarenju proračuna. Svi sudionici proračuskog procesa i korisnici proračunskih sredstava obvezni su držati se zadanih načela:

NAČELO TOČNOSTI

NAČELO
PRORAČUNSKE
GODINE

NAČELO
VIŠEGODIŠNJEG
PLANIRANJA

NAČELO
URAVNOTEŽENOSTI

NAČELO
TRANSPARENTNOSTI

NAČELO
UNIVERZALNOSTI

NAČELO DOBROG
FINANCIJSKOG
UPRAVALJANJA

NAČELO
OBRAČUNSKE
JEDINICE

NAČELO
SPECIFIKACIJE

Dijelovi proračuna i njihov sadržaj

OPĆI DIO PRORAČUNA

Kroz Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja sažeto se prikazuju planirani iznosi prihodovne i rashodovne strane proračuna, te iznos procijenjenog viška ili manjka iz prethodne godine, koji će biti sadržan u planu tekuće godine. Podaci se prikazuju po ekonomskoj klasifikaciji (propisanim računima računskog plana).

POSEBNI DIO PRORAČUNA

Prikazuje podatke rashoda i izdataka, navedene u Općem dijelu, na detaljan način tako da se grupiraju u okviru upravnog odjela ili službe, a unutar njih ih prikazuje po određenim programima i pripadajućim aktivnostima uz navođenje izvora financiranja pojedinog rashoda ili izdatka i funkcije koja se financira.

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA

U obrazloženju proračuna daje se objašnjenje numeričkog dijela/iskaza proračuna te obrazloženje programa proračunskih korisnika.

Proračunske klasifikacije

Zakon o proračunu propisuje primjenu tzv. **proračunskih klasifikacija**.

Cilj ovih klasifikacija je veća transparentnost i kvalitetnije planiranje i praćenje izvršenja proračuna.

Kroz ove klasifikacije svaki proračunski iznos treba imati odgovore na sljedeća pitanja:

- Na kom kontu se vode sredstva?
- U kom se odjelu /glavi uprave vode i prate?
- Za koju funkciju su namijenjena?
- U koje projekte će biti uložena?
- Iz kojih izvora su planirani prihodi ?

1

EKONOMSKA
KLASIFIKACIJA

2

ORGANIZACIJSKA
KLASIFIKACIJA

3

FUNKCIJSKA
KLASIFIKACIJA

4

PROGRAMSKA
KLASIFIKACIJA

5

PREMA IZVORU
PRIHODA

Sudionici proračunskog procesa

Proračunski proces je kompleksan niz aktivnosti koji uključuje niz sudionika. Svi sudionici imaju obveze i interese biti aktivno uključeni u ovaj proces. Osim gradskih službi koje koordiniraju cjelokupan proces, svi korisnici proračunskih sredstava, udruge, institucije, vanjski partneri općine, poduzetnici te različite skupine građana te na kraju Općinsko Vijeće kao predstavničko tijelo koje službeno usvaja proračun.

JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

Proces pripreme i planiranja proračuna koordiniraju općinske službe. Podatke prikupljaju i pripremaju unutar upravnih tijela općine (prema nadležnosti) i dostavljaju ih u odjel za financije na unos.

Konačni prijedlog proračuna utvrđuje Načelnik podnosi ga Općinskom Vijeću na usvajanje.

KORISNICI PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Tijekom izrade prijedloga plana proračuna korisnici proračunskih sredstava (gradske ustanove, udruge građana i svi ostali kojima je proračun jedan od izvora financiranja) dostavljaju Općini svoje potrebe, koje se u planu uvažavaju sukladno mogućnostima proračuna.

OPĆINSKO VIJEĆE

Predstavničko tijelo Općine raspravlja o prijedlogu proračuna i donosi ga. Proračun se mora donijeti najkasnije do 31.12. tekuće godine, a primjenjuje se od 1.1. naredne godine.

U slučaju potrebe, Općinsko vijeće tijekom proračunske godine može donijeti izmjene i dopune proračuna

GRAĐANI

Tijekom planiranja proračuna građani se individualno također mogu uključiti u sam proces, na način da svoje sugestije i prijedloge dostavljaju putem službenih stranica Općine, osobnim kontaktom ili na neki drugi način. Načelnik procjenjuje važnost i opravdanost prijedloga, te se oni, sukladno procjeni same ideje i mogućnostima proračuna unose u plan proračuna koji se upućuje Općinskom vijeću na donošenje.

Prioriteti financiranja rashoda

Financiranje rashoda i izdataka tijekom godine mora poštivati redoslijed prioriteta i temeljem toga planirati financiranje za sljedeću proračunsku godinu. Prioriteti su sljedeći:

1 Financiranje zakonom propisanih obveza

2 Otplata duga po postojećim financijskim zaduženjima

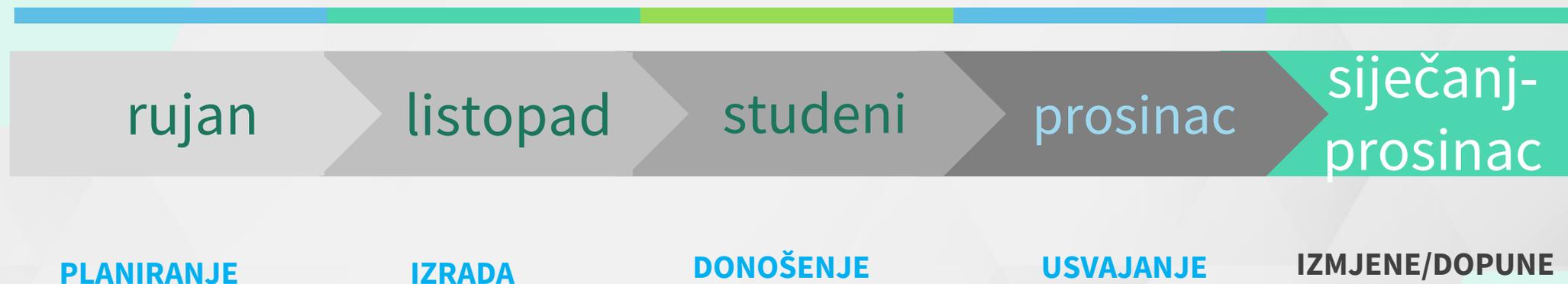
3 Financiranje započetih projekata iz prethodnog razdoblja

4 Financiranje novih projekata

5 Financiranje ostalih rashoda i izdataka prema proračunskim mogućnostima

Proračunska vremenska crta

Poračunski ciklus (planiranje, donošenje, izvršavanje i izvješćivanje) propisan je Zakonom o proračunu. Uobičajeno je da do 20. kolovoza Ministarstvo financija izradi Uputu za izradu lokalnih proračuna. Temeljem te Upute izrađuje se „lokalna“ uputa za upravna tijela JSL i proračunske korisnike i pristupa se procesu planiranja proračuna. Prijedlog proračuna utvrđuje načelnik, a najkasnije do 15. studenog ga podnosi Općinskom vijeću na donošenje. Vijeće mora do kraja godine donijeti proračun, kako bi se 1. siječnja mogao početi izvršavati. Tijekom nove proračunske godine moguće je raditi izmjene i dopune proračuna.

Prihodi i primici proračuna

**Planirani prihodi i primici za
2024. godinu iznose
4.343.465 EUR**

Trogorodišnje proračunsko planiranje

PRIHODI PRORAČUNA, SUKLADNO ZAKONU O PRORAČUNU, PLANIRAJU SE ZA
TROGODIŠNJE RAZDOBLJE:

PRIHODI
PRORAČUNA
2024.g.

4.343.465 EUR

PRIHODI
PRORAČUNA
2025.g.

4.068.357 EUR

PRIHODI
PRORAČUNA
2026.g.

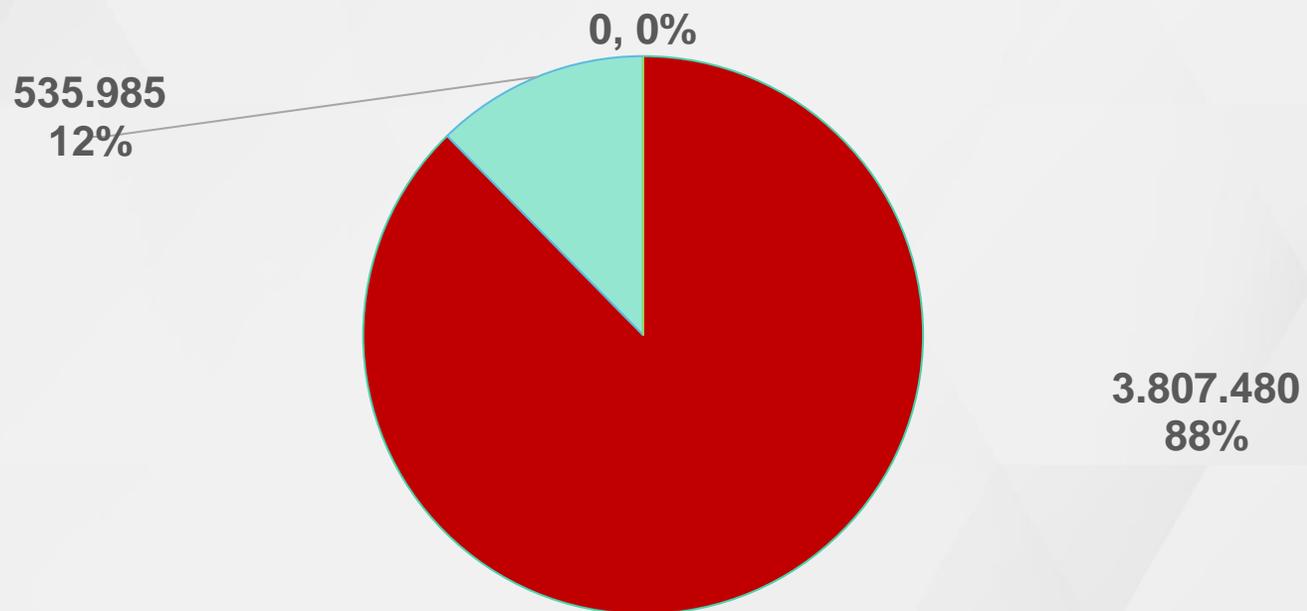
4.018.249 EUR

Proračunske grupe prihoda/primitaka

PRIHODI PRORAČUNA planirani su po osnovnim grupama:

- Prihodi poslovanja
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine
- Primici od financijske imovine i zaduživanja

GRUPE PRIHODA PRORAČUNA(u EUR)

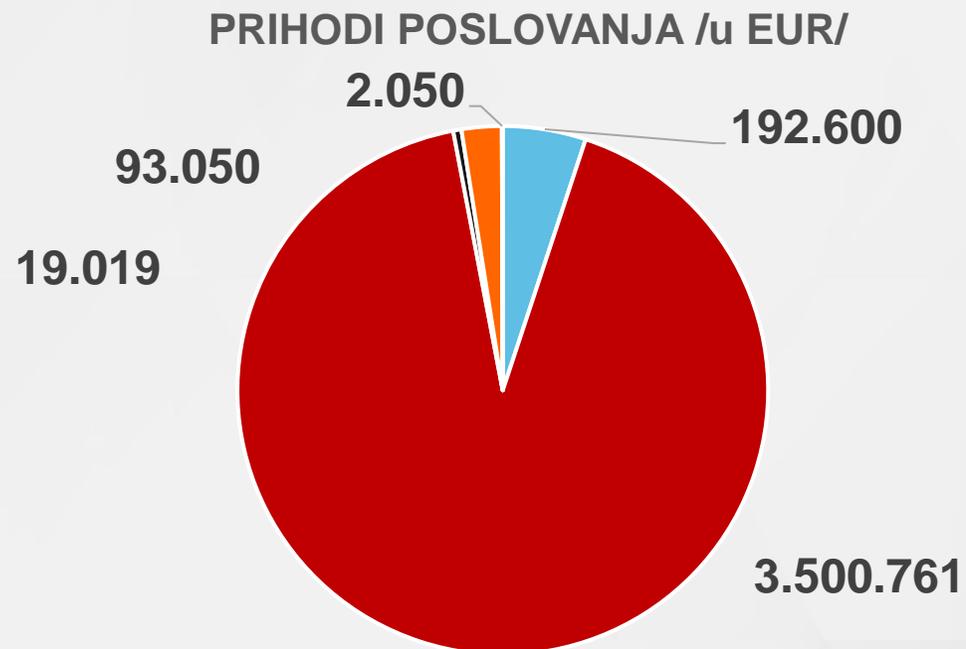
■ 1. Prihodi poslovanja

■ 2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

■ 3. Primici od financijske imovine i zaduživanja

Prihodi poslovanja 3.807.480 EUR

Prihodi poslovanja čine **najznačajniju grupu** prihoda općinskog proračuna. Ova grupa prihoda sastoji se od 5 podgrupa prihoda i stabilnost proračuna oslanja se najviše upravo na ovu grupu prihoda. Ove godine oni sudjeluju u ukupnim proračunskim prihodima sa 88%.

- 1. Prihodi od poreza
- 2. Pomoći iz inozemstva i subjekata općeg proračuna
- 3. Prihodi od imovine
- 4. Prihodi od upravnih i admin.pristojbi i po posebnim propisima
- 6. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

535.985 EUR

Prihodima od prodaje nefinancijske imovine podrazumijeva se **prodaja zemljišta(neproizvedene imovine) i objekata i opreme (proizvedene imovine)** koji su u vlasništvu općine kao i prodaja poslovnih udjela u trgovačkim društvima u vlasništvu/suvlasništvu općine. Ovi prihodi nisu kontinuirani i razlikuju se od godine do godine po iznosima i učešću u proračunu. Ove godine sudjeluju sa 12%.

PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE /u EUR/

535.985
100%

- 1. Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine /zemljište/
- 2. Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine /objekti i oprema/

Rashodi i izdaci proračuna

**Planirani rashodi i izdaci
za 2024. g. iznose
4.043.465 EUR**

Trogodišnje proračunsko planiranje

RASHODI PRORAČUNA, POPUT PRIHODA, SUKLADNO ZAKONU O PRORAČUNU,
PLANIRAJU SE ZA

TROGODIŠNJE RAZDOBLJE:

RASHODI
PRORAČUNA
2024.g.

4.043.465 EUR

RASHODI
PRORAČUNA
2025.g.

3.766.857 EUR

RASHODI
PRORAČUNA
2026.g.

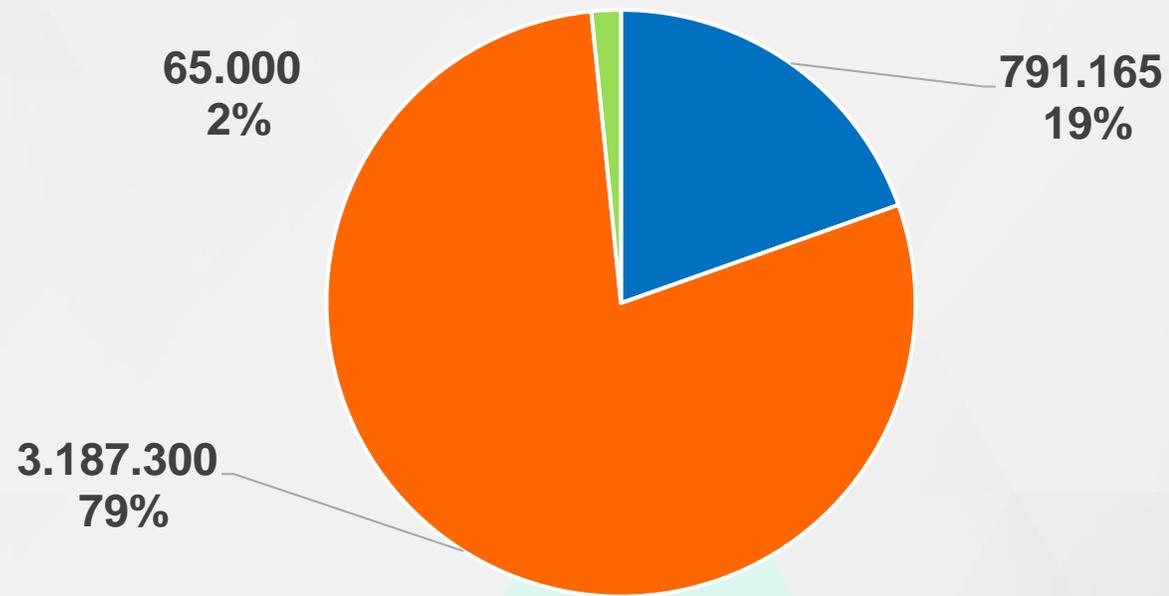
3.619.749 EUR

Rashodi i izdaci proračuna

RASHODI PRORAČUNA planirani su po osnovnim grupama:

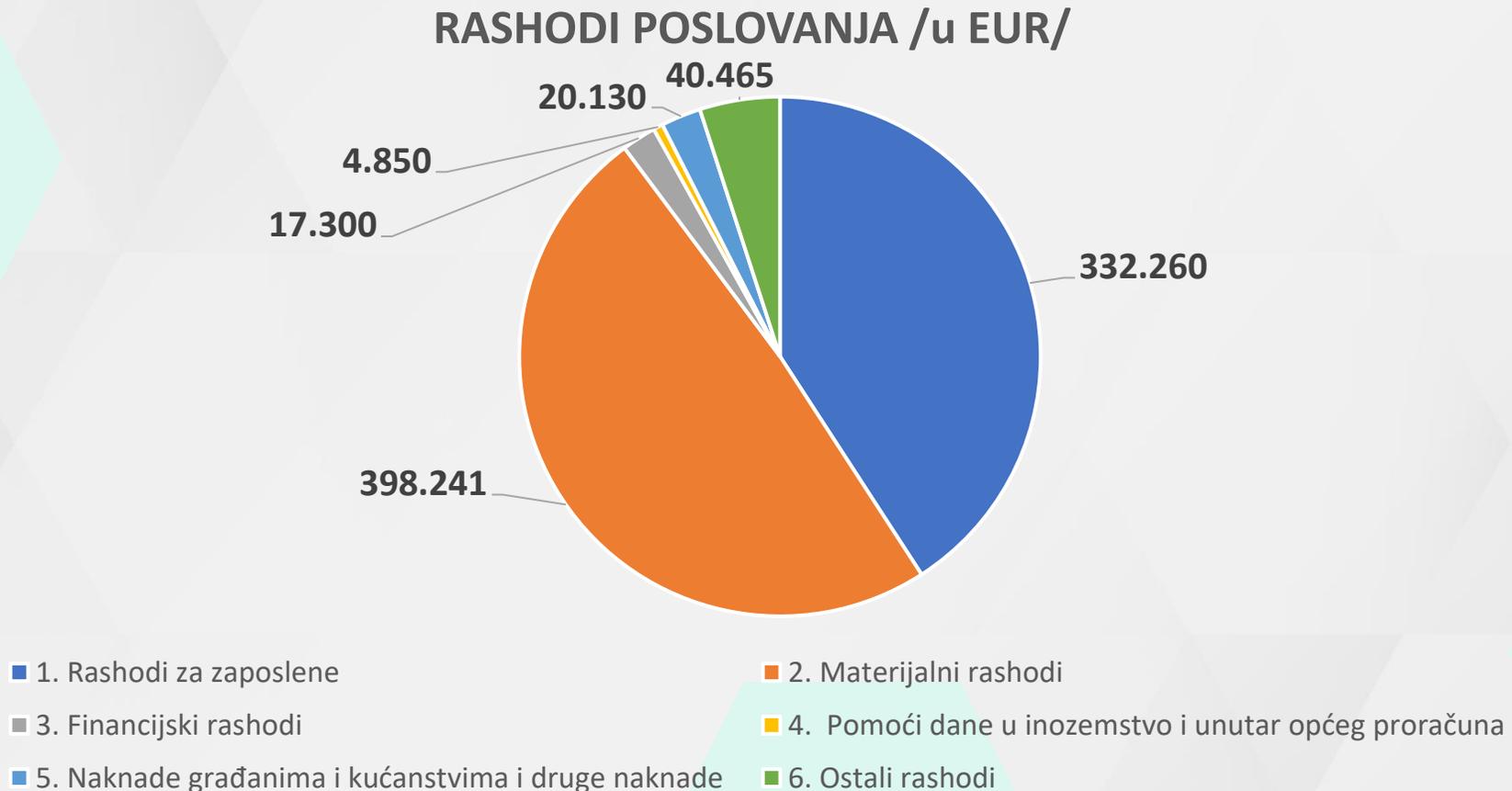
- Rashodi poslovanja
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine
- Izdaci za otplatu zajmova

GRUPE RASHODA PRORAČUNA /u EUR/

Rashodi poslovanja 791.185 EUR

Rashodi poslovanja (koje čine rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, subvencije trgovačkim društvima, pomoći unutar proračuna, naknade građanima i kućanstvima te ostali rashodi – tekuće i kapitalne donacije) iz izvornog dijela proračuna (Općina), dok neki proračunski korisnici sredstva za rashode za zaposlene te materijalne i financijske rashode ostvaruju iz Državnog proračuna (osnovne škole). Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2024. godinu planirani su u iznosu 791.185 EUR , odnosno čine 19% svih rashoda i izdataka.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine 3.187.300 EUR

Realizacija rashoda za nabavu nefinancijske imovine (investicije) u znatnoj mjeri ovisi o izvorima financiranja izvan proračuna, obzirom da nakon podmirenja zakonom propisanih obveza proračuna i troškova funkcioniranja općine i ustanova, preostala sredstva izvornog dijela proračuna nisu dovoljna za potrebna i željena kapitalna ulaganja. Za 2024. godinu planiraju se sredstva u iznosu 3.187.300 EUR. Za ostvarenje sredstava iz ostalih izvora van općinskog proračuna vrlo je važno kontinuirano iznalaženje mogućnosti, a onda i pravovremeno i temeljito ispunjavanje svih uvjeta koji su potrebni kako bi se sredstva u konačnici i realizirala. Općina nastoji da postotak nepovratnih sredstava i udjela u vrijednosti investicije bude što veći pa je to slučaj i u ovoj godini. Udio ovih rashoda, koji se nazivaju još i kapitalni rashodi čine 79% ukupih rashoda i izdataka.

RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE /u EUR/

Izdaci za otplatu zajmova 65.000 EUR

Izdaci koji se planiraju za 2024. godinu odnose se na financiranje otplate kredita izgradnje Gospodarske zone i Sportske dvorane. Udio ovih izdataka u odnosu na ukupne rashode i izdatke iznosi 2%.

IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH ZAJMOVA /u EUR/

Programi u koje Općina ulaže najviše sredstava

Kako smo istakli na dijelu prikaza proračuna prema klasifikacijama, najsvjetliji pregled proračuna je kroz predstavljanje programa u kojima se nalaze planirani projekti.

Programima je obuhvaćen cjelokupni proračun i uključuje sve djelatnosti, sustave, institucije, akcije, udruge i područja kroz kojih se odvijaju aktivnosti tijekom jedne godine. Projekti se planiraju i vode po nazivima koji su logička i funkcionalna cjelina i vrlo ih je lako pronaći i vidjeti u proračunu. Dajemo prikaz 7 najvećih programa u 2024. godini

IZGRADNJA VATROGASNOG
DOMA
500.000 EUR

PROŠIRENJE I IZGRADNJA
GROBLJA SV. MARTINA
174.650 EUR

UREĐENJE ZELENIH
POVRŠINA JAVNE NAMJENE
303.000 EUR

REDOVNO DJELOVANJE
DJEČJEG VRTIĆA
300.140 EUR

IZGRADNJA
NEKATEGORIZIRANIH CESTA
718.500 EUR

REKONSTRUKCIJA I
IZGRADNJA VODOVODNE
MREŽE
400.000 EUR

ODRŽAVANJE KOMUNALNE
INFRASTRUKTURE
620.500 EUR

Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 118.200 EUR

Ulaganja kroz ovaj program osiguravaju kvalitetno održavanje i funkcioniranje postojeće komunalne infrastrukture. Što se više nove komunalne infrastrukture izgradi tijekom godina to znači da se baza održavanja povećava iz godine u godinu. U ovaj program ulaže se **3% ukupnih proračunskih sredstava** a područja ulaganja prikazana su u nastavku.

UREĐENJE POLJSKIH PUTEVA
15.000 EUR

ODRŽAVANJE JAVNIH
ZELENIH POVRŠINA
4.450 EUR

ODRŽAVANJE JAVNE
RASVJETE
52.650 EUR

ODRŽAVANJE GROBLJA
9.850 EUR

ODRŽAVANJE
NERAZVRSTANIH CESTA
13.300 EUR

ODRŽAVANJE SPORTSKE
DVORANE
22.900 EUR

Ulaganja u programe društvenih djelatnosti (tekuća i kapitalna ulaganja)

PREDŠKOLSKI ODGOJ	15.800 EUR
JAVNE POTEBE U SPORTU I KULTURI	7.800 EUR
SOCIJALNA SKRB I NOVČANA POMOĆ	6.830 EUR
FINANCIRANJE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA	1.120 EUR
HUMANITARNA DJELATNOST CRVENOG KRIŽA	5.000 EUR
FINANCIRANJE DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA	2.015 EUR
TEKUĆE DONACIJE UDRUGAMA GRAĐANA	5.600 EUR

Financiranjem sustava tzv. javnih potreba ili društvenih djelatnosti (obrazovanje, kultura, sporta, tehničke kulture, socijalne skrbi te zaštite i sigurnosti). Ova ulaganja odvijaju se kroz tekuće programe, ali i dijelom kroz kapitalne programe kojima se ulaže u sustave društvenih djelatnosti.

Projekti koje provodimo kroz više godina

Kapitalni projekti traže vrijeme pripreme dokumentacije, sređivanje imovinsko pravnih odnosa, gradnje i konačno uređenja, opremanja i stavljanja u funkciju. Kad se to poveže sa zakonskim obvezama provedbe javne nabave radi transparentnog i kvalitetnog prikupljanja ponuda za svaku od tih faza neminovno je da se projekti protežu kroz nekoliko godina. Budući da se radi o većim i zahtjevnijim zahvatima u prostoru to zahtijeva i vrijeme i strpljenje. Izdvajamo neke čija provedba se nastavlja i u ovoj godini.

- Uređenje vidikovca
- Rekonstrukcija srednjovjekovnih bunara
- Modernizacija javne rasvjete
- Izgradnja boćališta kod općine
- Izgradnja izletišta Ljubeč
- Energetska učinkovitost objekata u vlasništvu općine
- Izgradnja i opremanje objekta „Ljetna pozornica Samograd”
- Program sustava javnih bicikli
- Izgradnja i opremanje Eko-etno kuće
- Izgradnja spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu
- Izgradnja sportskih sadržaja u Zoni Borik
- Stipendiranje studenata
- Sufinanciranje udžbenika

IZDAVAČ: Općina Primorski Dolac
ZA IZDAVAČA: Joško Dujmović, ing. građ.
Načelnik Općine Primorski Dolac
PODACI: JUO Općine Primorski Dolac
GODINA: 2024.

